

Підсумовуючи, запропонована методологія адаптивної стратегії цифрової трансформації дозволяє МСП ефективно реагувати на виклики та використовувати можливості цифрового світу. Вона забезпечує системний підхід до оцінки та впровадження цифрових технологій, гнучкість у адаптації до змін ринкового середовища, оптимізацію використання обмежених ресурсів МСП та підвищення конкурентоспроможності через інновації та покращення операційної ефективності. Застосування цієї методології дозволяє МСП не лише вижити в умовах цифрової епохи, але й досягти сталого розвитку та процвітання.

Подальші дослідження мають зосередитися на розробці інструментів для автоматизованої оцінки цифрової зрілості МСП, а також на дослідженні впливу штучного інтелекту та інших новітніх технологій на адаптивність стратегій цифрової трансформації. Важливо також вивчити специфіку цифрової трансформації в різних галузях та розробити галузеві рекомендації для МСП.

СТРАТЕГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ ЦИФРОВОГО ЗРОСТАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Семернін П.В., аспірант*,

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Цифрова трансформація стала визначальним фактором успіху та конкурентоспроможності суб'єктів господарювання у XXI столітті. Вона вимагає не просто впровадження окремих технологій, а комплексного переосмислення бізнес-моделі, що охоплює стратегію, структуру, процеси, компетенції та корпоративну культуру. В умовах четвертої промислової революції (Industry 4.0) цифрові технології виступають каталізатором економічного зростання, трансформуючи способи створення цінності, взаємодії з клієнтами та конкурентної боротьби.

За даними McKinsey, компанії, які реалізують цілісну стратегію цифрового зростання, демонструють підвищення рентабельності на 35-50 % порівняно з конкурентами, що обмежуються фрагментарними рішеннями [1]. Однак, незважаючи на високі темпи адаптації (90 % організацій впроваджують цифрову трансформацію), лише 35 % таких ініціатив досягають успіху, що підкреслює складність та багатогранність цього процесу [2].

* Науковий керівник – *Зубков С.О., д.е.н., професор*

У контексті України цифрова трансформація набуває особливого значення як інструмент подолання економічних викликів та інтеграції у глобальну цифрову економіку. Проте існують специфічні перешкоди, такі як нерівномірний розвиток цифрової інфраструктури, особливо у сільській місцевості, та дефіцит кваліфікованих кадрів у сфері цифрових технологій.

У світлі вищезазначених тенденцій та викликів цифрової епохи, стає очевидним, що успішна цифрова трансформація вимагає не лише технологічних інновацій, але й комплексного стратегічного підходу. Для забезпечення конкурентоспроможності та сталого розвитку в умовах динамічного цифрового середовища, суб'єкти господарювання мають зосередитися на ключових напрямках, які формують основу їхнього цифрового зростання. Розглянемо детальніше стратегічні імперативи, що визначають траєкторію успішної цифрової трансформації та забезпечують довгострокову життєздатність бізнесу в епоху четвертої промислової революції.

1. Гіперперсоналізація клієнтського досвіду. Використання Big Data та AI дозволяє виходити за межі класичного маркетингу, трансформуючи клієнтоорієнтованість у предиктивне управління потребами. Машинне навчання та аналітика реального часу забезпечують кастомізацію продуктів, проактивний сервіс та побудову тривалих лояльних відносин.

2. Перманентна інноваційність. Сучасний бізнес вимагає постійної генерації та впровадження технологічних рішень. Для цього необхідно культивувати експериментальність (тестування MVP, fail-fast підходи) та інституалізувати процеси внутрішнього краудсорсингу, що сприяє зниженню опору змінам.

3. Адаптивні організаційні структури. Agile-методології, кросс-функціональні команди та гнучкі HR-практики (наприклад, upskilling/reskilling) стають ключовими інструментами реакції на ринкові зрушення. Акцент на оперативній гнучкості дозволяє мінімізувати витрати на координацію змін.

4. Холістична інтеграція технологій. Цифровізація не може обмежуватися ізольованими «пілотними» проектами – вона потребує синхронізації всіх функціональних підсистем. Це передбачає спільну роботу IT-департаментів, фінансових служб і топ-менеджменту над єдиним roadmap трансформації.

5. Стратегічна синергія в екосистемах. Умови четвертої промислової революції змушують компанії поєднувати власні ресурси з можливостями зовнішніх партнерів: технологічних стартапів,

платформних операторів, R&D центрів. Така колаборація прискорює доступ до інновацій та зменшує капітальні витрати.

6. Даноцентричне управління. Система KPI, заснована на реальних метриках (EOFY, retention rate, digital adoption rate), є основою інформованого прийняття рішень. Інтеграція ВІ-інструментів забезпечує оперативну кореляцію стратегії з ринковим контекстом.

7. Трансформаційна зрілість організації. Успіх цифрової перебудови залежить від психологічної готовності колективу до змін. Це вимагає системної роботи з корпоративною культурою: формування цифрового мислення, подолання когнітивних упереджень та мотивації через участь у змінах.

8. Кібербезпека як основа стратегії. В умовах зростаючих кіберзагроз, особливо в контексті геополітичної ситуації в Україні, забезпечення надійного захисту даних та цифрових активів стає критичним фактором успіху цифрової трансформації.

Цифрова трансформація є не просто технологічним оновленням, а фундаментальною зміною бізнес-моделей та організаційної культури. Для українських суб'єктів господарювання вона відкриває можливості для підвищення конкурентоспроможності на глобальному ринку, оптимізації операційної діяльності та створення інноваційних продуктів і послуг.

Успішна реалізація стратегічних імперативів цифрового зростання вимагає системного підходу, що охоплює технологічні, організаційні та культурні аспекти трансформації. Ключовими факторами успіху є лідерство, готовність до змін, інвестиції в розвиток цифрових компетенцій та створення екосистеми інновацій.

У подальших дослідженнях доцільно зосередитися на розробці методології оцінки цифрової зрілості українських підприємств та аналізі впливу державної політики на темпи цифрової трансформації в різних галузях економіки.

Література:

1. Digital Transformation and Customer Experience.
URL: <https://www.3pillarglobal.com/insights/blog/digital-transformation-and-customer-experience/#:~:text=Digital%20Transformation%20and%20Customer%20Experience> (date of application 14.02.2025).
2. Enhancing Resilience by Boosting Digital Business Transformation in Ukraine. Paris: OECD Publishing, 2024. 111 p.
DOI: <https://doi.org/10.1787/4b13b0bb-en>